

Flygplan *J21R Jetplan*

Historia

Saab 21R var *Sveriges första jetplan.*

R i beteckningen står för *reaktionsmotor* även kallat *reamotor* (gammalt namn för jetmotor).

Den 10 mars 1947 skedde den *första provflygningen på Bråvalla flygflottilj (F 13).*

Försvaret beställde **30 stycken 21RA** försedda med engelsk-tillverkade **De Havilland Goblin-motorer** och **30 st var 21RB** med svenska **Goblin-motorer.**

Vid ombyggnad från propellerdrift beräknades att cirka 20 procent av Saab 21 skulle modifieras. Men planet behövde istället modifieras med nästan 50 procent. Luftintagen i vingens framkant fick flyttas till sidorna på bakkroppen och stabilisatorn bak mellan bommarna fick höjas för att inte bli sönderbränd av jetstrålen. Denna konvertering från propellerdrift till jetdrift var unik och resultatet har blivit omdiskuterat.

Varianten visade sig mindre lämpad för jaktrollen men fungerade bra för attackuppdrag. **Då motorn var för**

stark i förhållande till flygplanet
hände det lätt under jaktuppdrag på
hög höjd att man överskred vingens
mach-tal vilket gjorde att flygplanet
började vibrera, blev svårmanövrerat
och nostungt. På låg höjd var
luftmotståndet större och
ljudhastigheten högre vilket gjorde att
samma problem sällan inträffade
under attackuppdrag.

I augusti 1949 levererades de första
jaktplanen till Skånska flygflottiljen
(F 10) i Ängelholm med
beteckningen J 21R. Redan efter ett
år byttes typen där ut mot J 28B

Vampire och *planen* överfördes till Skaraborgs flygflottilj (F 7). Där användes de som attackplan med beteckningen A 21R tills de kasserades hösten 1954. Tio Saab **21R** placerades på Blekinge flygflottilj (F 17), som träningsflygplan för blivande Saab 32-piloter. De planen användes till våren 1957.

Inget exemplar av 21R bevarades för utställningsändamål, varför *några frivilliga flyghistoriker byggde om ett av de tre bevarade kolvmotorförsedda flygplanen i slutet av 1990-talet*.

Flygplansindividen som byggdes om

är samma flygplansindivid som i
*många år stod utställd på bakgården
till Tekniska museet i Stockholm.*
Detta plan kan numera beskådas på
Flygvapenmuseum i Linköping.

Kabinen på J21 R